

Årsrapport 2017 - Kontrollutvalget Vestfold fylkeskommune

Hjemmel

Fylkeskommunen er i henhold til kommuneloven § 77 pålagt å ha kontrollutvalg. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner definerer utvalgets oppgaver nærmere.

Formål og oppgaver

Kontrollutvalget skal – på vegne av fylkestinget – føre løpende tilsyn med forvaltningen, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Viktige oppgaver for kontrollutvalget er:

- Påse at kommunens regnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.
- Avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av fylkestinget.
- Påse at revisjonsmerknader blir fulgt opp.
- Utarbeide plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.
- Påse at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon.
- Rapportere til fylkestinget om gjennomført forvaltningsrevisjon.
- Påse at fylkestingets vedtak i tilknytning til forvaltningsrevisjons-prosjekter blir fulgt opp.
- Påse at det gjennomføres selskapskontroll.
- Utarbeide plan for gjennomføring av selskapskontroll.
- Rapportere til fylkestinget om gjennomført selskapskontroll.
- Innstille til fylkestinget ved valg av revisjonsordning.
- Utarbeide forslag til budsjett for tilsyns- og kontrollarbeidet i fylkeskommunen.
- Vurdere henvendelser fra innbyggerne.
- Stille krav til fylkeskommunens etiske bevissthet.

Sammensetning

Kontrollutvalget skal ha minst 3 medlemmer og minst ett av medlemmene skal være medlem av fylkestinget, jf. kommuneloven § 77 nr. 1.

Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune har for valgperioden 2015 -2019 følgende sammensetning:

Medlemmer

Heidi Ørnlo (Ap), leder
Rune Mathiassen (SV), nestleder
Øyvind Reidar Bakke (Ap)
Elise Andersen (FrP)
Andreas Muri (H)

Varamedlemmer

Per Hermann Aune (Ap)
Inge Høyen (Sp)
Ulf Lund Halvorsen (MdG)
Øyvind Oppegård (KrF)
Hanne Eikeland (H)

Kontrollutvalgets virksomhet i 2017

Kontrollutvalget har i 2017 avholdt 7 møter og behandlet 60 saker. I 2016 ble det til sammenligning avholdt 6 møter og behandlet 47 saker. I forbindelse med kontrollutvalgets møte 14. september ble det holdt et fellesmøte med kontrollutvalget i Telemark.

Regnskapsrelaterte saker

Kontrollutvalgets uttalelse til Vestfold fylkeskommunes årsregnskap 2016

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse om fylkeskommunens årsregnskap. Uttalelsen skal være fylkesutvalget i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før fylkesutvalget avgir innstilling om årsregnskapet til fylkestinget.

Revisor har avlagt en ren revisjonsberetning uten forbehold og bemerkninger.

Fylkeskommunens årsregnskap for 2016 viste kr 2.365.084.854 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 104.653.303.

Investeringsregnskapet viste et finansieringsbehov på 294 mill. kr, hvorav 67 mill. kr er lånefinansiert. Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse. Kontrollutvalget avga uttalelse til fylkeskommunens årsregnskap i møte 20.04.17, sak 18/17.

Regnskapet ble vurdert i et positivt lys og fra uttalelsen kan blant annet følgende nevnes:

- Vestfold fylkeskommune oppnådde en økning på 7,7% i skatteinntang fra 2015. Samlet ble det en økning i skatt og rammetilskudd på 51,1 mill. kr sammenlignet med vedtatt budsjett.
- Samlet akkumulert mindreforbruk i sektorene utgjorde 80 mill. kr.
- God likviditet som følge av god skatteinntang og mindreforbruk i sektorene ga 3,3 mill. kr mer i renteinntekter enn budsjettet.
- Bufferfond er styrket med ca. 60 mill. kr.
- Fylkeskommunens langsiktige lånegjeld er på 2.469 mill. kr som utgjorde 80% av de samlede driftsinntektene i 2016. Gjelden er rentesikret for å redusere risiko. Samlede innbetalte låneavdrag overstiger kommunelovens bestemmelser om minsteavdrag.

- I tillegg til lånegjeld har Vestfold fylkeskommune pr. 31.12.16 en estimert pensjonsforpliktelse på 2.796 mill.kr.
- Netto resultatgrad oppgis å utgjøre 4,7% av driftsinntektene. Anbefalt minstenorm for dette måltallet er 1,75%. Tallet viser fylkeskommunens evne til å betale renter og avdrag samt evne til å egenfinansiere investeringer.
- Fylkeskommunen har tilfredsstillende likviditet. Likviditetsgrad 2 utgjør 1,51. Tallet bør være større enn 1.

Enhetskontroller/virksomhetskontroller

Som en del av regnskapsrevisjonen gjennomfører Vestfold Kommunerevisjon kontroller ved ulike enheter i organisasjonen. Enhetskontrollene kjennetegnes ved gjennomgang av de administrative områdene budsjett/regnskap, lønn, kasse/bank (likviditetshåndtering), og evt. fakturering. To rapporter har vært til behandling i 2017.

Virksomhetskontroll Melsom videregående skole- idrettsanlegg og boliger.
Virksomhetskontroll Færder videregående skole – idrettsanlegg.

Begge rapportene ble behandlet i kontrollutvalgets møte 2.mars 2017, og tatt til orientering.

Sluttregnskaper

Reglement for byggeprosjekter i Vestfold fylkeskommune krever at sluttregnskap for investeringer over 20 mill. kr skal legges fram for kontrollutvalget. Utvalget har i 2017 fått oversendt sluttregnskap og revisjonsuttalelse for Sandefjord videregående skole - erstatningsbygg. Saken var til behandling 20.04.2017 og kontrollutvalget tok sluttregnskapet til orientering.

Revisjonsplan 2017

Kontrollutvalget behandlet revisjonsplan 2017 i møte 14.09.2017. I planen informerer revisor om hvordan de planlegger å gjennomføre regnskapsrevisjonen. Den legges fram for kontrollutvalget til orientering. Dokumentet er viktig i lys av kontrollutvalgets ansvar for å påse at fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Forvaltningsrevisjon mv.

Kontrollutvalget har behandlet ett forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2017:

Prosjektstyring i Vestfold fylkeskommune.

Kontrollutvalget behandlet forvaltningsrevisjonsprosjektet i møte 26.01.2017 og sluttet seg til revisors konklusjoner og følgende anbefalinger:

- Planlegging av prosjektet

Prosjektplan bør utarbeides og det bør foreligge detaljerte faseplaner som komplementerer prosjektplanen, i tråd med beste praksis for prosjektstyring og fylkeskommunens byggereglement.

- **Interessenthåndtering og kommunikasjonsplan**
Ved oppstart av et prosjekt bør det lages en interessentanalyse som kartlegger og dokumenter hvem som er prosjektets interessenter, hvordan de kan påvirke prosjektet, hvilken innflytelse/makt de har, hvilke krav de har og hvordan de skal håndteres og kommuniseres med. Det bør også utarbeides klare retningslinjer for hva en kommunikasjonsplan i et prosjekt skal inneholde, i tråd med beste praksis for prosjektstyring.
- **Avviks- og endringshåndtering**
Det bør implementeres et punkt om avviks- og endringshåndtering i byggereglementet, i tråd med beste praksis for prosjektstyring.
- **Sluttrapport**
Vestfold fylkeskommune bør sørge for at sluttrapport utarbeides i tråd med egne retningslinjer.
- **Revidering av reglement**
Vestfold fylkeskommune bør sørge for at byggereglementet revideres i tråd med egne retningslinjer.

Fylkestinget sluttet seg til kontrollutvalgets vedtak i møte 4.mai 2017, sak 39/17.

Fylkesrådmannen rapporterte til kontrollutvalget i møte 19.10.2017 om oppfølgingen av anbefalingene og kontrollutvalget tok rapporteringen til orientering.

Oppfølging av lærlinger og lærlingebedrifter.

Kontrollutvalget godkjente i møte 14.september 2017 prosjektplan for et nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt om «Oppfølging av lærlinger og lærlingebedrifter». Denne rapporten skal leveres sekretariatet innen 31.01.2018.

Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av fylkeskommunens interesser i selskaper herunder kontrollere om den som utøver fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger. Kontrollen kan gjennomføres som:

- Eierskapskontroll (kontroll med om fylkeskommunens eierinteresser ivaretas i samsvar med fylkestingsvedtak, lover og forutsetninger)
- Forvaltningsrevisjon (systematisk gjennomgang av definerte problemstillinger)

Kontrollutvalget har behandlet to selskapskontroller i 2017:

Eierskapskontroll -Tannhelsetjenesten Kompetansesenter Sør IKS

Kontrollutvalget behandlet denne eierskapskontrollen i møte 20.april 2017 og kontrollutvalget sluttet seg til revisors konklusjoner og følgende anbefalinger:

- vurdere om det bør utarbeides eierstrategi for Tannhelsetjenestens kompetansesenter Sør IKS
- vurdere å gi føringer for at det skal være vedtektsfestet valgkomite for selskapet ved valg av styremedlemmer, i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.
- sikre at fylkesutvalget får behandlet møteinnkallelser i forkant av representantskaps-møtene

Fylkestinget sluttet seg til kontrollutvalgets vedtak i møte 4.mai 2017, sak 36/17.

Kontrollutvalget behandlet i møte 14.9.2017 fylkesrådmannens rapport om oppfølgingen av anbefalingene, og vedtok å ta denne til orientering.

NDLA II.

Nasjonal digital læringsarena (NDLA) er et interfylkeskommunalt samarbeid organisert etter § 27 i kommunelova, som tilbyr fritt tilgjengelige digitale læringsressurser for videregående opplæring. NDLA er eid av 18 fylkeskommuner, med Hordaland fylkeskommune som juridisk ansvarlig enhet for samarbeidet.

Denne selskapskontrollen- NDLA II - ble gjennomført som forvaltningsrevisjon og var en oppfølging av en tidligere forvaltningsrevisjon kalt NDLA I, hvor det ble avdekket flere alvorlige avvik.

Etter behandling i kontrollutvalget og fylkestinget i Hordaland, ble saken behandlet av kontrollutvalget i Vestfold 19.oktober 2017 hvor det ble fattet slikt vedtak:

«Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune gir sin tilslutning til vedtakene i kontrollutvalget og fylkestinget i Hordaland fylkeskommune vedrørende forvaltningsrevisjonsrapporten NDLA II.

Saken oversendes Vestfold fylkesting med anbefaling om at fylkesrådmannen påser at fylkeskommunens styrerepresentant bidrar til at vedtaket i Hordaland fylkesting følges opp i styret for NDLA.»

Vedtaket i Hordaland fylkesting hadde slik ordlyd:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjon av Nasjonal digital læringsarena (NDLA) – Del II ber fylkestinget fylkesrådmannen og NDLA om syta for å:

1. Sikre at alle medarbeidarar i NDLA er tilstrekkeleg informert om relevante rutinar og internkontrolltiltak knytt til anskaffingar og innkjøp.
2. Etablere rutinar for fakturahandsaming som sikrar at det blir utført kontroll av at fakturaar frå leverandørar inneheld all naudsynt informasjon.
3. Fullføre arbeidet med å etablere rutinar for kommunikasjon og rapportering mellom dagleg leiing og styret
4. Tydeleggjere overfor medarbeidarane i NDLA kven som har kva roller i samarbeidet når det gjeld innkjøp, samt korleis NDLA er organisert med omsyn til bestilling og avgjersler rundt utviklingsarbeid.
5. Gå gjennom og avklarar med dei ulike involverte partane korleis handsaming av personopplysningar om NDLA sine brukarar skal organiserast og dokumenterast, og inngår databehandlaravtalar som manglar for å sikre at handsaming av personopplysningar blir regulert i samsvar med gjeldande regelverk
6. Sikre at alle medarbeidarar i NDLA er tilstrekkeleg informert om system og rutinar for:
 1. Avviksmelding og -handtering.
 2. Varsling om kritikkverdige forhold.
7. Sikre at medarbeidarar som varslar om kritikkverdige forhold i samsvar med arbeidsmiljølova, blir følgt opp og teke hand om i samsvar med gjeldande føresegn om vern mot gjengjelding ved varsling.
8. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.12.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Fylkestinget behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten i møte 2.november 2017 og sluttet seg til kontrollutvalgets vedtak.

Eierskapskontroll Telemark og Vestfold regionteater AS – Teater Ibsen

Denne eierskapskontrollen ble behandlet av kontrollutvalget i møte 26.11.15. Ved behandlingen av statusrapport om oppfølgingen 2.juni 2016, ble det konstatert at oppfølgingsarbeidet ikke var slutført. Ny statusrapport ble framlagt for kontrollutvalget i møte 2.mars 2017, sak 13/17 og denne ble tatt til orientering.

Selskapskontroll Vigo IKS.

Kontrollutvalget vedtok i møte 1.juni 2017 å stille seg positiv til deltakelse i en felles selskapskontroll av Vigo IKS. Dette selskapet som eies av alle fylkeskommunene og Oslo kommune, har som formål å utvikle IT-systemer for videregående skole.

Kontrollutvalgets bidrag vil være revisjonsressurser til selve eierskapskontrollen. Prosjektet er noe forsinket og selve prosjektplanen vil først bli endelig vedtatt i 2018.

Andre forhold relatert til kontroll og tilsyn

Henvendelser til kontrollutvalget

1. I september 2016 mottok kontrollutvalget en henvendelse fra Flybåten AS om innkjøp av transporttjenester til Østre Bolærne. Henvendelsen ble lagt fram for utvalget i møte 20.10.16. Det ble vedtatt å be revisor om en nærmere undersøkelse av påstander fremsatt i henvendelsen vedrørende manglende oppfølging av politiske vedtak, og om fylkeskommunens anskaffelsesreglement er fulgt i forbindelse med siste anskaffelse. Rapporten som ble lagt fram for behandling i kontrollutvalget 2. mars 2017, avdekket ikke brudd på anskaffelsesreglementet eller på oppfølgingen av fylkestingsvedtak. En etterfølgende sjekk fra revisor av anskaffelsesprotokollen avdekket heller ingen avvik.

2. Henvendelse fra Paulsen Buss om løyvetildeling og anbudsbehandling av skole- og syketransport ble behandlet i kontrollutvalgets møte 26.1.2017. Etter skriftlig og muntlig redegjørelse fra fylkesadministrasjonen, ble saken tatt til orientering.

Vurdering av reglement og rutiner for finansforvaltning

Revisor har gjennomgått reglement og rutiner for finansforvaltningen og rapportert til kontrollutvalget. Reglement og rutiner ble vurdert å være i samsvar med vedtatte rammer, lov og forskrift. Saken ble behandlet i møte 20.04.2017 og tatt til orientering.

Fagdag og studietur

Kontrollutvalget inviterte medlemmer, varamedlemmer, revisor, samt representanter for administrasjonen til en fagdag 30. mars 2017 med fokus på korrupsjon og etikk. Tor Dølvik, Transparency International snakket om korrupsjonsrisiko i kommunesektoren, belyst ut fra faglige perspektiver på risikoområder og konsulent Kurt Orre innledet til diskusjon av etiske dilemmaer, habilitet og varsling.

Den 4. og 5. desember 2017 var kontrollutvalgene i Vestfold og Telemark fylkeskommuner på en felles studietur til København. Formålet med studieturen var å samle erfaringer fra arbeidet med kommune- og regionreformen i Danmark, med spesiell vekt på kontroll- og tilsynsperspektivet. Steen Andersen, partner og sjef offentlig revisjon BDO, Peter Gorm Hansen, tidligere direktør i Kommunernes Landsforening og Jesper Gjøtterup Andersen, sjef for internrevisjonen i København kommune, holdt foredrag. I tillegg gjennomgikk kontrollutvalgets sekretær, Orrvar Dalby, NKRFs sjekklister for kontrollutvalg, revisor og sekretariater i forbindelse med kommune- og regionreformen. Kontrollutvalgene var godt fornøyd med det faglige utbyttet av studieturen.

Revisor

Vestfold Kommunerevisjon er fylkeskommunens valgte revisor og utfører revisjonstjenester både innen regnskaps- og forvaltningsrevisjon, samt

selskapskontroll. Revisor bistår også fylkeskommunen i ulike spørsmål som krever revisjonsfaglig vurderinger.

Revisor er etter revisjonsforskriften § 15 forpliktet til årlig å avgi en erklæring om sin uavhengighet. Slik erklæring foreligger. Kontrollutvalget har hatt et godt samarbeid med revisor gjennom året.

Kontrollutvalgets sekretariat

Sekretariatstjenestene utføres av Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (VIKS). Kontrollutvalgsleder Heidi Ørnlo er fylkeskommunens medlem i styret i VIKS. Selskapet har i 2017 hatt 3 ansatte og rådgiver Gaute Hesjedal ivaretok sekretæransvaret for kontrollutvalget fram til april 2017. Deretter overtok daglig leder i VIKS, Orrvar Dalby, sekretæransvaret.

Budsjett

For 2017 har budsjettet til kontroll og tilsyn i Vestfold fylkeskommune vært på kr 4.000.000,-. Beløpet inkluderer revisjonstjenester, sekretariatstjenester, møtegodtgjørelse og andre utgifter. Det er vedtatt et budsjett for 2018 på kr 3.931.000,-.

Kontakt med administrasjonen og andre

Fylkesrådmannen med representanter fra administrasjonen har gitt orienteringer til kontrollutvalget ved forespørsel. Kontrollutvalget har et godt samarbeid med administrasjonen i Vestfold fylkeskommune.

Kontakt med politisk organisasjon

Kontrollutvalget opplever også å ha et godt samarbeid med fylkesordfører og den politiske organisasjonen forøvrig.

Tønsberg, 12.12.2017

For leder av kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune, Heidi Ørnlo

Orrvar Dalby
Daglig leder VIKS